

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 01.01.2021
Avaldamismärge: RT I, 13.11.2020, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
09.11.2020 otsus nr 641

Liiklusseaduse muutmise seadus

Vastu võetud 28.10.2020

§ 1. Liiklusseadusestehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 punkti 13 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Jalakäijaks loetakse ka inimese lihasjõul liikuvat rula, rulluiske või -suuski, tõukeratast või -kelku või muud sellesarnast vahendit kasutav liikleja ning jalgratast või mittetöötava mootoriga ühe- või kahe rattalist sõidukit käekõrval lükkav liikleja;”;

2)paragrahvi 2 punktid 14–17 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„14) **jalgratason** vähemalt kahe rattaline sõiduk, mis liigub sellega sõitva inimese lihasjõul pedaalide või käsiväntade-hoobade abil, ja eelnimetatud tingimustele vastav sõiduk, mis on varustatud kuni 0,25-kilovatise püsi-nimivõimsusega elektrimootoriga, mille väljundvõimsus väheneb sõiduki kiiruse kasvades ning mille toide lakkab, kui sõitja lõpetab väntamise või enne, kui sõiduki kiirus saavutab 25 kilomeetrit tunnis. Jalgrattaks ei loeta ratastooli, mis on ette nähtud liikumiseks piiratud liikumisvõimega isikule;

15) **jalgratta- ja jalgteeon** jalgrattaga, kergliikuriga, pisimopeediga, robotliikuriga ja jalakäija liiklemiseks ettenähtud tee või teosa, mis on tähistatud asjakohase liiklusemärgiga. Sõiduteega teede ristmikul on jalgratta- ja jalgteee sõidutee osa;

16) **jalgrattaradaon** jalgrattaga, kergliikuriga, pisimopeediga või kahe rattalise mopeediga liiklemiseks ettenähtud ja teekattemärgisega tähistatud pikisuunaline sõiduteeosa;

17) **jalgrattateeon** jalgrattaga, kergliikuriga, pisimopeediga või kahe rattalise mopeediga liiklemiseks ettenähtud sõiduteest ehituslikult eraldatud või eraldi asuv teosa või omaette tee, mis on tähistatud asjakohase liiklusemärgiga. Sõiduteega teede ristmikul on jalgrattateee sõidutee osa;”;

3)paragrahvi 2 punktides 18 ja 25, § 11 pealkirjas ja lõikes 2, § 33 lõike 2 punktis 11 ja § 87 pealkirjas ning lõigetes 3 ja 5 asendatakse sõna „tasakaaluliikur” sõnaga „kergliikur” vastavas käändes ning § 17 lõike 5 punktides 1 ja 2, § 35 lõikes 1 ning § 259 pealkirjas ja lõikes 1 asendatakse sõnad „tasakaaluliikuri juht” sõnaga „kergliikuri juht” vastavas käändes;

4)paragrahvi 2 täiendatakse punktiga 21¹ järgmises sõnastuses:

„21¹) **kergliikuron** käesoleva seaduse § 87 lõike 1²nõuetele vastav ühe inimese vedamiseks ettenähtud istekohata elektri jõul liikuv sõiduk, välja arvatud jalgratas. Kergliikuriks loetakse ka käesoleva paragrahvi punktis 80 nimetatud tasakaaluliikurit;”;

5)paragrahvi 2 punkt 40 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„40) **mootorsõidukon** mootori jõul liikuv sõiduk, välja arvatud üksnes piiratud liikumisvõimega isikule kasutamiseks ettenähtud mootoriga sõiduk, jalgratas, kergliikur, pisimopeed, robotliikur, maastikusõiduk, tramm ja sõiduk, mille valmistajakiirus ei ületa kuut kilomeetrit tunnis;”;

6)paragrahvi 2 punkti 56 täiendatakse pärast sõna „kahe rattaline” sõnaga „istekohaga”;

7)paragrahvi 2 punktist 80 jäetakse välja sõna „kahe rattaline”;

8)paragrahvi 2 punktid 99 ja 100 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„99) **ülekaigukohton** jalakäijale sõidutee, jalgrattatee või trammitee ületamiseks ettenähtud ja asjakohaselt tähistatud teeosa, kus jalakäijal ei ole sõidukijuhi suhtes eesõigust, välja arvatud juhul, kui jalakäija ületab ülekaigukohal sõiduteed, millele sõidukijuht pöörab;

100) **ülekaigurada** on jalakäijale sõidutee, jalgrattatee või trammitee ületamiseks ettenähtud asjakohase liikluskorraldusvahendiga tähistatud teeosa, kus juht on kohustatud jalakäijale teed andma. Ülekaigurada on reguleeritav, kui liiklejate liikumise järjekorra määravad foorituled või reguleeriija märguanded. Muul juhul on ülekaigurada reguleerimata.”;

9)paragrahvi 7 lõiked 8–10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Jalgrattafoor reguleerib jalgratta, kergliikuri, pisimopeedi ja kaherattalise mopeedi liiklust. Jalakäija ja jalgratta kujutisega foor reguleerib jalakäija, kergliikurijuhi, pisimopeedijuhi, robotliikuri ja jalgratturi liiklust. Foori kuju, tuled asetused ja tähendus on sama, mis ümartuledega fooril. Foori tuledel on jalgratta kujutis või jalakäija ja jalgratta kujutis või ümartuledega fooriga kohakuti on lisateetahvel jalgratta kujutisega.

(9) Jalakäijafoor reguleerib jalakäija, kergliikurijuhi ja robotliikuri liiklust. Jalakäijafoor reguleerib ka jalgratturi ja pisimopeedijuhi liiklust, kui jalgratta- ja jalgteel ei ole kasutatud jalgrattafoori. Foori ülemises osas on punane jalakäija kujutis, mis keelab jalakäijal, kergliikurijuhil ja robotliikuriga ületada sõiduteed, ja all roheline jalakäija kujutis, mis lubab jalakäijal, kergliikurijuhil ja robotliikuriga ületada sõiduteed. Foori punane jalakäija kujutis keelab ja roheline lubab ületada sõiduteed ka jalgratturil ja pisimopeedijuhil, kui jalgratta- ja jalgteel ei ole kasutatud jalgrattafoori. Foor võidakse varustada helisignaali, mille katkendlik heli teatab, et põleb punane tuli, pidev heli aga, et põleb roheline tuli. Jalakäijafoori ülemist punast jalakäija kujutisega tuld võib vajaduse korral dubleerida.

(10) Foori juures võidakse kasutada sekundinäidikut, mis näitab, mitu sekundit jääb aega tule vahetumiseni.”;

10)paragrahvi 15 lõike 1 punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„11) kergliikuril ja pisimopeedil 25 kilomeetrit tunnis;”;

11)paragrahvi 15 lõike 1 punkt 12 tunnistatakse kehtetuks;

12)paragrahvi 17 lõiget 5 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) ülekaigurada ületavale jalakäijale;”;

13)paragrahvi 20 täiendatakse lõigetega 4¹ ja 4² järgmises sõnastuses:

„(4¹) Kaherattalist jalgratast, kaherattalist pisimopeedi, kaherattalist mopeedi ja kaherattalist külghaagiseta mootorratast võib käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud juhtudel peatada ja parkida liikluskorraldusvahendiga määratud korra kohaselt kõrvuti kahes reas.

(4²) Asulas tohib jalgratast, kergliikurit ja pisimopeedi peatada ja parkida ka kõnniteel, jättes jalakäijale kõnniteel vabaks vähemalt 1,5 meetri laiuse käiguriba.”;

14)paragrahvi 22 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Jalakäija peab liikuma temale ettenähtud teel või teosal. Rula, rulliske või -suuski, tõukeratast või -kelku või muud sellesarnast abivahendit kasutav jalakäija peab vahetus läheduses olevast abivahendist mittekasutatavast jalakäijast möödumisel sõitma kiirusega, mis ei erine oluliselt abivahendist mittekasutatava jalakäija kiirusest ja mis võimaldab temast ohutult mööduda. Jalakäija ei tohi põhjendamatult takistada teist jalakäijat ega ülekaigurajal, kõnniteel või jalgratta- ja jalgteel liikuvat jalgratturit, kergliikurijuhti või robotliikurit.

(2) Kui liiklustihedus võimaldab, tohib jalakäija liikuda ka jalgrattateel ning jalgratta- ja jalgteel jalgratturitele ettenähtud osal, takistamata samal teel või teosal liiklevat juhti.”;

15)paragrahvi 22 lõiked 5 ja 6 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Jalgratast või mittetöötava mootoriga ühe- või kaherattalist sõidukit käekõrval lükkav jalakäija peab liikuma sõidutee pärisuunalise ääre lähedal, võimaluse korral väljaspool sõiduteed.

(6) Organiseeritud inimrühm, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud lasterühm, võib liikuda ainult sõidutee parema ääre lähedal või jalakäijat või kergliikurijuhti takistamata jalgteel või kõnniteel, kõige rohkem neli inimest kõrvuti. Organiseeritud inimrühm võib liikuda ka jalgratta- ja jalgteel jalakäijat, jalgratturit, kergliikurijuhti või pisimopeedijuhti takistamata, kõige rohkem kaks inimest kõrvuti. Rühma juht peab tagama ohutuse asjakohaste vahenditega, näiteks märgulippude, pimedada ajal helkurite, laternate või muu sellisega.”;

16)seaduse 2. peatüki 4. jao pealkirjas asendatakse sõnad „**tasakaaluliikuri, pisimopeedi**” sõnadega „**kergliikurijuhi, pisimopeedijuhi**”;

17)paragrahvid 31 ja 32 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„§ 31. Jalgratturi, kergliikurijuhi, pisimopeedijuhi ja mopeedijuhi üldkohustused

(1) Jalgrattur, kergliikurijuht, pisimopeedijuht ja mopeedijuht ei tohi:

- 1) lasta vedada enda juhitavat sõidukit, välja arvatud kolme- ja neljarattalist mopeedi, looma või teise sõidukiga;
- 2) vedada esemeid, mis takistavad juhtimist või tekitavad ohtu teistele liiklejatele;
- 3) vedada järelhaagist, mis ei ole valmistatud vedamiseks jalgratta, kergliikuri või pisimopeediga;
- 4) sõidutada sõitjat, kes ei istu sõitjale ettenähtud istmel või ei kanna kinnirihmatud nõuetekohast kiivrit, või kui sõiduk ei ole sõitjate vedamiseks ette nähtud.

(2) Jalgrattur, juhtrauga kergliikuri juht ja pisimopeedijuht peavad sõites hoidma juhtrauast kinni vähemalt ühe käega. Mopeedijuht peab sõites juhtrauast kinni hoidma kahe käega, välja arvatud käega hoiatusmärguandmise ajal, kui juhtrauast võib kinni hoida ühe käega.

(3) Teel jalgrattaga, kergliikuriga ja pisimopeediga sõites peab alla 16-aastane juht kandma kinnirihmatud jalgratturikiivrit.

(4) Kui kergliikurile ei ole selle ehituslikke iseärasusi arvestades võimalik paigaldada käesoleva seaduse § 87 lõike 3 kohaselt nõutud tulesid, peab kergliikurijuht pimedal ajal või halva nähtavuse korral jalgteel, kõnniteel, jalgrattateel ning jalgratta- ja jalgteel liikudes kasutama valgusallikat. Sõiduteel liikumine on pimedal ajal või halva nähtavuse korral ilma käesoleva seaduse § 87 lõike 3 kohaste tuledeta keelatud.

§ 32. Jalgratta, kergliikuri, pisimopeedi ja mopeedi asukoht teel

(1) Jalgratta ja pisimopeediga tohib sõita:

- 1) jalgrattarajal;
- 2) jalgrattateel;
- 3) jalgratta- ja jalgteel;
- 4) sõiduteel selle parema ääre lähedal, välja arvatud käesoleva seaduse § 48 lõike 1 kohase vasak- või tagasipöörde ajal;
- 5) teepeenral.

(2) Kui jalgrattaga sõiduteel, teepeenral või jalgrattarajal sõitmine on selle seisukorra või liiklusolude tõttu oluliselt raskendatud ja puudub ka käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 või 3 nimetatud tee, tohib jalgrattaga sõita jalgteel ja kõnniteel.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatule tohib jalgteel ja kõnniteel sõita:

- 1) liikumispuudega jalgrattur;
- 2) pisimopeedi liikumispuudega juht;
- 3) alla 13-aastane jalgrattur üksi või koos kuni kahe jalgratturist saatjaga;
- 4) väikelast selleks ettenähtud istmel või järelhaagises sõidutav jalgrattur;
- 5) jalgratta või pisimopeediga tööülesandeid täitev politseiametnik, abipolitseinik ja kiirabitöötaja.

(4) Kergliikuriga tohib sõita:

- 1) jalgrattarajal;
- 2) jalgrattateel;
- 3) jalgratta- ja jalgteel;
- 4) jalgteel;
- 5) kõnniteel.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tee või teeosa puudub või selle seisukorra või liiklusolude tõttu on seal sõitmine oluliselt raskendatud, tohib kergliikuriga sõita sõidutee parema ääre lähedal või teepeenral.

(6) Kahe rattalise mopeediga tohib sõita:

- 1) sõiduteel;
- 2) jalgrattarajal;
- 3) jalgrattateel.

(7) Kolme- ja neljarattalise mopeediga tohib sõita sõiduteel.

(8) Jalgrattur, kergliikurijuht ja pisimopeedijuht peavad vahetus läheduses olevast jalakäijast möödumisel sõitma kiirusega, mis ei erine oluliselt jalakäija kiirusest ja mis võimaldab jalakäijast ohutult mööduda. Tööülesandeid täitev politseiametnik, abipolitseinik ja kiirabitöötaja peavad jalakäijast mööduma ohutult.

09.08.2024 16:55

Veaparandus. - Parandatud ilmne ebatäpsus sõnas "jalakäija" Riigi Teataja seaduse § 10 lg 3 alusel.

(9) Jalgrattur, kergliikurijuht, pisimopeedijuht ja mopeedijuht võivad mööduda seisvast või aeglaselt liikuvast sõidukist paremalt, kui selleks on piisavalt ruumi ja selle sõiduki juht ei ole andnud märku parempöördeks.”;

18)seaduse 2. peatüki 4. jagu täiendatakse §-dega 32¹ ja 32² järgmises sõnastuses:

„§ 32¹. Tee ületamise nõuded

(1) Sõiduteega lõikumise kohale mööda jalgteed, kõnniteed, jalgratta- ja jalgteed või jalgrattateed lähenevad jalgrattur, kergliikurijuht, pisimopeedijuht ja mopeedijuht peavad vähendama kiirust ning ületama sõidutee jalakäija tavakiirusega.

(2) Jalgteel, kõnniteel, jalgratta- ja jalgteel ning jalgrattateel piiratud nähtavusega teede lõikumiskohale lähenedes ja seda ületades peavad jalgrattur, kergliikurijuht, pisimopeedijuht ja mopeedijuht vähendama kiirust, et ta suudaks seisma jääda sõiduki eespoolse nähtavusulatuse piires ning teel oleva võimaliku takistuse ees.

(3) Ülekäigurajal või ülekäigukohal võib sõidutee ületada ka jalgrattaga, kergliikuriga või pisimopeediga sõites, kuid jalgratturil, kergliikurijuhil ega pisimopeedijuhil ei ole sõidukijuhi suhtes eesõigust, välja arvatud juhul, kui jalgrattur, kergliikurijuht või pisimopeedijuht ületab ülekäigurajal või ülekäigukohal sõiduteed, millele sõidukijuht pöörab. Ülekäigurajal või ülekäigukohal peab jalgrattaga, kergliikuriga või pisimopeediga sõitma jalakäija tavakiirusega.

(4) Mopeedijuht ei tohi ülekäigurajal ega ülekäigukohal sõiduteed ületada sõites.

§ 32². Tee andmise kohustus

(1) Jalgrattatee ja sõidutee reguleerimata lõikumiskohas, välja arvatud parkla, õueala, puhkekoha ja teega külgnena ala juurdesõidutee lõikumiskohas, peavad jalgrattur, kergliikurijuht, pisimopeedijuht ja mopeedijuht andma teed teel liiklejale, kui tee andmise kohustus pole liikluskorraldusvahenditega seatud teisiti.

(2) Jalgratta- ja jalgteel ning sõidutee reguleerimata lõikumiskohas, välja arvatud parkla, õueala, puhkekoha ja teega külgnena ala juurdesõidutee lõikumiskohas, peavad jalgrattur, kergliikurijuht ja pisimopeedijuht andma teed teel liiklejale, kui tee andmise kohustus pole liikluskorraldusvahenditega seatud teisiti.

(3) Juht peab jalgratta- ja jalgteel ning jalgrattateel andma teed trammi- või bussipeatuses ühissõidukile minevale või sellelt tulevale jalakäijale.”;

19)paragrahvi 35 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 35. Juhi kohustused jalakäija, jalgratturi, kergliikurijuhi, mopeedijuhi, pisimopeedijuhi ja robotliikuri ohutuse tagamisel”;

20)paragrahvi 35 lõiked 11 ja 12 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(11) Kui reguleeritav ülekäigurada tuleb ületada kõrvalepöörde lõpul, võib juht juhul, kui tema sõidusuunas pole stoppjoont või stoppjoonemärki, ülekäiguraja ületada, andes teed lubava fooritule ajal sõiduteed ületavale jalakäijale, jalgratturile, kergliikurijuhile, pisimopeedijuhile ja robotliikurile.

(12) Kui jalgteel, jalgrattateel või jalgratta- ja jalgteel reguleeritav lõikumiskoht tuleb ületada kõrvalepöörde lõpul, võib juht juhul, kui tema sõidusuunas pole stoppjoont või stoppjoonemärki, nimetatud lõikumiskoha ületada, andes teed lubava fooritule ajal sõiduteed ületavale jalakäijale, jalgratturile, kergliikurijuhile, pisimopeedijuhile, mopeedijuhile ja robotliikurile.”;

21)paragrahvi 36 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Asulavälisel teel laste juhuveol kasutatavas bussis võib alla 18-aastaseid istuvaid lapsi vedada üksnes turvavõõga varustatud istekohtadel ning seisvate laste vedu on keelatud.”;

22)paragrahvi 37 lõikes 2 asendatakse sõna „elektrisõidukiga” sõnaga „mootorsõidukiga”;

23)paragrahvi 50 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Aeglase sõiduki tunnusmärk tuleb paigutada järgmiste sõidukite taha vasakule äärelle või keskele:

1) auto, traktor, liikurmasin, autorong ja masinrong, mis ei saa või ei tohi sõita kiiremini kui 40 kilomeetrit tunnis;

2) neljarattaline mopeed.”;

24)paragrahvi 78 lõikest 1¹ jäetakse välja tekstiosa „Elektrimootoriga jalgratta.”;

25)paragrahvi 78 lõikes 1³ asendatakse sõnad „elektrimootoriga jalgratta või pisimopeedi tüüp või nende osa” sõnadega „pisimopeedi tüüp või selle osa”;

26)paragrahvi 78 lõikest 4³ jäetakse välja sõnad „ning elektrimootoriga jalgratta”;

27)paragrahvi 78¹lõike 1 punktist 4 jäetakse välja sõnad „elektrimootoriga jalgratas või”;

28)paragrahvi 78⁴lõikest 5 jäetakse välja tekstiosa „elektrimootoriga jalgratta,”;

29)paragrahvi 87 lõikest 1¹ jäetakse välja sõnad „elektrimootoriga jalgratas ja”;

30)paragrahvi 87 täiendatakse lõikega 1²järgmises sõnastuses:

„(1²) Kergliikuri valmistajakiirus ei tohi olla suurem kui 25 kilomeetrit tunnis ja kergliikuri, välja arvatud tasakaaluliikuri mootori suurim võimsus ei tohi ületada ühte kilovatti.”;

31)paragrahvi 87 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kergliikuril peab olema:

- 1) töökorras pidur või pidurdamist võimaldav süsteem;
- 2) tasakaaluliikuril iseeneslikku liikumist takistav seade;
- 3) signaalkell, välja arvatud juhtrauata kergliikuril;
- 4) ees valge ja taga punane ning külgedel kollane, punane või valge helkur või tuli, välja arvatud juhtrauata kergliikuril.”;

32)paragrahvi 87 lõike 4 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kaherattalise jalgratta ja kergliikuri suurim lubatud laius on 0,8 meetrit ning kolme ja enama rattaga jalgratta ja kergliikuri suurim lubatud laius on 1,25 meetrit.”;

33)paragrahvi 92 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 5 sätestatu ei kehti jalgratta, kergliikuri ega pisimopeedi suhtes.”;

34)seaduse 7. peatüki pealkirja täiendatakse pärast sõna „**JALGRATTUR**” tekstiosaga „, **KERGLIIKURIJUHT**”;

35)seadust täiendatakse §-ga 148¹järgmises sõnastuses:

„§ 148¹. Kergliikurijuhile esitatavad nõuded

Sõiduteel kergliikuriga sõitmisel kohaldatakse kergliikurijuhile käesoleva seaduse §-s 148 jalgratturi vanusele ja kvalifikatsioonile ning juhtimisõiguse tõendamisele sätestatud nõudeid.”;

36)paragrahvi 151⁴lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Robotliikuriga tohib sõiduteed ületada kohas, mis on lubatud sõidutee ületamiseks jalakäijale. Robotliikuriga sõiduteed ületades ei ole robotliikuril sõidukijuhi suhtes eesõigust, välja arvatud juhul, kui robotliikur ületab ülekäigurajal või ülekäigukohal sõiduteed, millele sõidukijuht pöörab.”;

37)paragrahvi 264 täiendatakse lõikega 21¹järgmises sõnastuses:

„(21¹) Kergliikuriks loetakse ka enne 2021. aasta 1. jaanuari turul kättesaadavaks tehtud ühe inimese vedamiseks ettenähtud istekohata elektri jõul liikuvat sõidukit, mille valmistajakiirus ei ole suurem kui 25 kilomeetrit tunnis või mis ainult mootori jõul ei saa liikuda kiiremini kui 25 kilomeetrit tunnis.”.

§ 2. Käesolev seadus jõustub 2021. aasta 1. jaanuaril.

Henn Põlluaas
Riigikogu esimees